

■ رایانه و داروخانه

آقای حسین دل قرار در نامه‌ای برای ماهنامه رازی، پیشنهادهایی در زمینه تحولات بیشتر کامپیوتری در داروخانه ارائه کرده‌اند که با هم می‌خوانیم:

«... در این سال‌ها پیشرفت‌های زیادی صورت گرفته، خصوصا بحث مکانیزاسیون داروخانه‌ها و باز کردن پای کامپیوتر و اینترنت به داروخانه‌ها یکی از مصادیق تاثیر بنیادی تصمیمات گرفته شده بر روند کار علمی داروخانه‌ها می‌باشد.

با این حال، اگر همین روند رو به رشد رو انتظار داشته باشیم قاعدتا نیاز به تحولات بیشتری هم احساس می‌گردد.

به عنوان مثال، ایجاد سایت خرید اینترنتی داروخانه‌ها از شرکت‌های پخش: بعضی از شرکت‌ها شروع به تاسیس سایت‌هایی برای

دریافت سفارش‌های دارویی به صورت اینترنتی کرده‌اند. مزیت‌هایی مثل سرعت دریافت سفارش اطلاع آنلاین از موجودی، عدم وجود ویزیتورها و ثبت سوابق خرید از فواید این روش هستند اما در این زمینه استانداردهای خاصی وجود ندارد و هر شرکت بنا به مقتضیات خودش سایتی رو طراحی کرده است. اشکال مهمی هم که در حال حاضر به برخی شرکت‌های پخش وارد می‌شود عدم شفافیت در ارائه سهمیه‌های دارویی، رفاقت خاص ویزیتور با داروخانه‌ها و خلاصه عدم رعایت عدالت توزیع هست که نگرانی‌ها و اعتراض‌های به جایی رو سبب شده است. با این که معاونت‌ها غذا و دارو به صورت موردی انتقالات را پیگیری می‌کنند اما وجود سامانه‌ای که تمام انتقالات از طریق آن انجام گیرد و نظارت کامل وجود داشته باشد، بسیار کارآمدتر خواهد بود.

در این زمینه جزییات زیادی را باید در نظر گرفت. برای مثال، شرکت‌های پخش اگر بخواهند شرایط خاص عرضه (مثل مهلت و جوایز) را به صورت خصوصی با مشتری داروخانه در میان بگذارند سقف تعداد خرید، شرایط مرجوع کردن و تغییرات فاکتور و .. نیاز به تدوین قانون و ضابطه دارد اما تصور کنید چقدر برای داروخانه سهل تر خواهد بود که به سائیتی وارد شود و از تمام شرکت‌های پخش موجود امکان سفارش دادن داشته باشد و بتواند به طور شفاف و عادلانه سهمیه دریافت کند. اگر داروخانه‌ای مصرف خاص بالاتری داشته باشد تبصره‌هایی در نظر گرفته شود و ...

مثال دوم در این زمینه، تهیه منابع علمی و به روز درج دستورات نسخه و آموزش بیماران است. نرم افزارهای فعلی داروخانه، بیشترین همت خودشان را روی بخش تهیه دیسکت‌های بیمه‌ای و انبارگردانی و فروش دقیق صرف کرده‌اند. در حالی که از اهداف مهم ورود کامپیوتر به داروخانه ارتقای آموزش علمی (بازآموزی در حین کار برای همکاران داروساز) و بهبود وضعیت آموزش به بیماران هست که تاکنون متأسفانه، در این بخش فعالیت‌هایی هم اگر شده بصورت محدود بوده است.

تهیه داده‌ها البته به راحتی میسر نیست. حجم عظیمی از داده‌های علمی موثق نیاز هست که مدام باید به روز و تصحیح شوند. تهیه داده‌ها و نظارت بر آن و همچنین نقش قانون‌نویسی و تدوین بخشنامه‌های لازم الاجرا که نرم افزارهای موجود بتوانند از این داده‌های علمی در نرم افزارهای داروخانه بهره‌مند شوند را باید معاونان غذا و دارو برعهده بگیرند.

در این زمینه هم نکات زیادی وجود دارند که می‌شود در مورد آن‌ها صحبت کرد.

مثال بعدی، رهایی بیماران و داروخانه‌ها از معضل مزمن «قیمت مصرف‌کننده» چاپ شده روی بسته‌بندی داروها می‌باشد، برخلاف اقلام دیگر، دارو قیمت یکسانی در تمام داروخانه‌ها باید وجود داشته باشد و با توجه به تغییرات قیمت جدید و عدم الزام شرکت‌ها به درج قیمت مصرف‌کننده شاهد موج شدید بی‌اعتمادی و دلخوری‌های بی‌دلیل در داروخانه به علت تفاوت زیاد قیمت‌های چاپ شده با قیمت‌های واقعی هستیم. کسی نمی‌تواند منکر این شود که همه مردم در این باره سوال نمی‌پرسند و همه هم قانع نمی‌شوند. این بی‌اعتمادی در بطن جامعه خواهد ناخواه اثر منفی بر وجهه داروسازان خواهد گذاشت و ما قربانی بی‌دلیل گناه ناکرده خواهیم شد.

برای رفع این مشکل راه‌حلی که می‌شود ارایه کرد، این هست که به جای درج قیمت مصرف‌کننده روی کالاها، آدرس سایت یا شماره پیامکی درج شود که بیماران بتوانند با ارسال کد IRC دارو بلافاصله قیمت واقعی دارو را مشاهده کند و در سایت هم البته می‌شود انواع روش‌های جستجوی دارو و تعاریف حق فنی و اختلاف قیمت و حتی قیمت‌های مورد قبول بیمه در آن تاریخ را هم درج کرد. الان همه یا خودشان یا یکی از بستگانشان دسترسی به اینترنت دارند و از این حق مسلم بیمار که اطلاع داشتن از قیمت صحیح داروی خریداری شده‌اش هست می‌توانند استفاده کنند...»